

Sơ đồ nén MP3

1. **Số hóa bằng cách lấy mẫu theo khoảng.** Tạo ra một dãy số thực

$$s_1, s_2, \dots, s_T$$

Ví dụ, với tốc độ 44,100 mẫu trên giây, bản giao hưởng 50 phút có

$$T = 50 \times 60 \times 44,100 \approx 130 \text{ triệu.}$$

2. **Lượng hóa.** Xấp xỉ s_i bởi giá trị gần nhất thuộc tập hữu hạn Γ .
3. **Mã hóa.** Xâu $s_1 s_2 \dots s_T$ trên bảng chữ Γ được mã hóa ở dạng nhị phân. (Dùng mã Huffman)

Mã hóa

Ký hiệu	Số lần xuất hiện
A	70 triệu
B	3 triệu
C	20 triệu
D	37 triệu

- ▶ Bảng chữ $\Gamma = \{A, B, C, D\}$ và $T = 130$ triệu.
- ▶ Nếu mã hóa dùng 2 bit cho mỗi ký hiệu, ví dụ
 $A \rightarrow 00, \quad B \rightarrow 01, \quad C \rightarrow 10, \quad D \rightarrow 11$
ta cần 260 megabits.
- ▶ Liệu ta có thể dùng **mã độ dài thay đổi** để giảm kích thước bản mã?

Mã độ dài thay đổi

- ▶ Dùng các dãy bit độ dài khác nhau để mã hóa các chữ cái.
- ▶ Chữ cái xuất hiện thường xuyên hơn sẽ được mã bằng dãy bit ngắn hơn.
- ▶ **Vấn đề:** Làm thế nào xác định được mỗi chữ bắt đầu và kết thúc ở đâu trong dãy bit.?

Ví dụ

Cách mã hóa

$$A \rightarrow 0, \quad C \rightarrow 01, \quad D \rightarrow 11, \quad B \rightarrow 001$$

gây ra nhập nhằng khi giải mã

$$001 \rightarrow AC$$

$$001 \rightarrow B$$

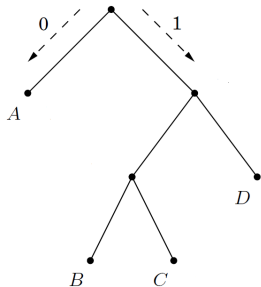
Mã tiền tố

Định nghĩa

Mã tiền tố là tập xâu thỏa mãn **không** có xâu nào là khúc đầu của xâu khác.

Symbol	Codeword
<i>A</i>	0
<i>B</i>	100
<i>C</i>	101
<i>D</i>	11

Hãy giải mã dãy bit 10100100?

Kích thước bản mã

Ký hiệu	Số lần xuất hiện	Từ mã
<i>A</i>	70 triệu	0
<i>B</i>	3 triệu	100
<i>C</i>	20 triệu	101
<i>D</i>	37 triệu	11

► Kích thước bản mã

$$\begin{aligned} &= (1 \times 70 + 3 \times 3 + 3 \times 20 + 2 \times 37) \text{ megabits} \\ &= 213 \text{ megabits} \end{aligned}$$

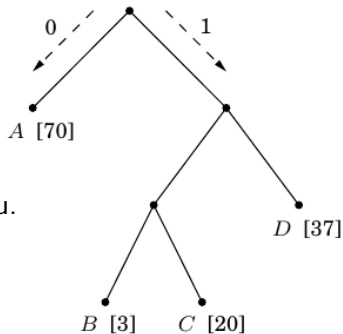
► Cải thiện 17% so với 260 megabits khi dùng mã độ dài cố định.

Bài toán

- ▶ Cho n ký hiệu có tần suất

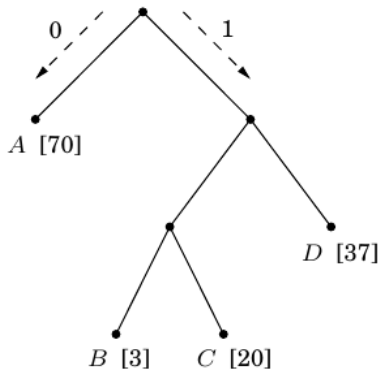
$$f_1, f_2, \dots, f_n.$$

- ▶ Hãy tìm cây ở đó mỗi lá ứng với một ký hiệu và có chi phí cực tiểu.

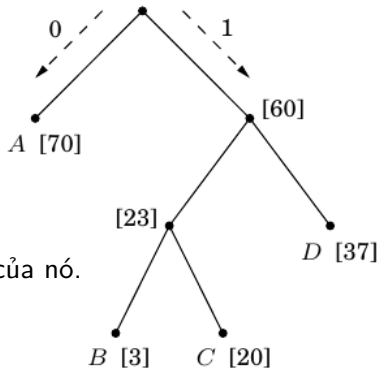
$$\text{Chi phí của cây} = \sum_{i=1}^n f_i \cdot (\text{độ sâu ký hiệu thứ } i \text{ trong cây})$$

Hãy tính chi phí của cây sau.

$$\text{Chi phí của cây} = \sum_{i=1}^n f_i \cdot (\text{độ sâu ký hiệu thứ } i \text{ trong cây})$$

- ▶ Tần suất nút **lá** là f_i .
- ▶ Tần suất **nút trong** là tổng tần suất của các **lá** con cháu của nó.

Mệnh đề

Chi phí của cây là tổng tần suất của mọi nút ngoại trừ **nút gốc**.

Tối ưu hàm chi phí

$$\text{Chi phí của cây} = \sum_{i=1}^n f_i \cdot (\text{độ sâu của ký hiệu thứ } i \text{ trong cây})$$

Nhận xét

Hai ký hiệu với tần suất nhỏ nhất sẽ phải ở **đáy** của cây tối ưu.

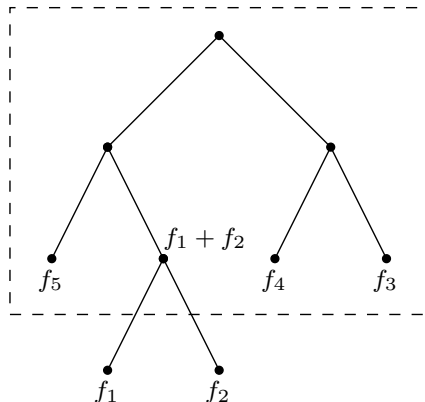
Xây dựng cây một cách tham lam

- ▶ Tìm hai ký hiệu có tần suất nhỏ nhất, gọi là i và j , và tạo nút cha của chúng với tần suất $f_i + f_j$.
Để đơn giản ký hiệu, ta giả sử chúng là f_1 và f_2 .
- ▶ Mọi cây trong đó f_1 và f_2 là nút lá anh em có **chi phí** $f_1 + f_2$ cộng với chi phí cho cây gồm $n - 1$ nút lá của các tần suất:

$$(f_1 + f_2), f_3, f_4, \dots, f_n.$$

- ▶ Ta đưa về bài toán kích thước nhỏ hơn. Ta loại bỏ f_1 và f_2 khỏi dãy tần suất và thêm $(f_1 + f_2)$ vào, và **lặp lại**.

Xây dựng cây một cách tham lam

Hình: Loại f_1, f_2 và thêm $f_1 + f_2$ vào dãy tần suất.

procedure Huffman(f)

Input: mảng $f[1 \cdots n]$ của các tần suất

Output: Một cây mã hóa với n lá

Xét H là hàng đợi ưu tiên của các số nguyên, thứ tự bởi f

for $i = 1$ to n : insert(H, i)

for $k = n + 1$ to $2n - 1$:

$i = \text{deletemin}(H)$, $j = \text{deletemin}(H)$

 Tạo một nút đánh số k với các con là i, j

$f[k] = f[i] + f[j]$

 insert(H, k)